

BÖLÜM 9

Meme Apsesi ve Fistülleri

Ömer GÜNGÖRÜR¹

GİRİŞ

Meme apsesi, meme dokusunda lokalize bir enfamatuar eksüda koleksiyonudur. Meme apseleri en sık mastit veya selülit antibiyotik tedavisine cevap vermediğinde gelişir, ancak apse de meme enfeksiyonunun ilk prezentasyonu olabilir. Emzirmede nadir görülen bir sorundur ve insidansı yüzde 0,1 olarak bildirilmiştir (1); antibiyotik tedavisi gören mastitli kadınlarda görme sıklığı yüzde 3'tür (2). Meme apsesi de novo (yani birincil; provoke edici bir hastalık yok) gelişebilir veya periduktal mastit, meme üzerinde cilt enfeksiyonu veya granülomatöz lobüler mastit gibi başka bir hastalık sürecinin (yani ikincil) bir komplikasyonu olarak ortaya çıkabilir.

ETİYOLOJİ VE RİSK FAKTÖRLERİ

Primer meme apseleri mastitin bir komplikasyonu olarak gelişir (3). Cerrahi müdahale gerektiren primer meme apsesi olan 89 hastanın gözden geçirilmesinde, yüzde 14'ü laktasyonel mastit komplikasyonları ve yüzde 86'sı laktasyonel olmayan mastit komplikasyonlarıydı(4). Meme apselerinin görme sıklığı emziren annelerin yüzde 0,4-11'i arasında değişmektedir (1). Emzirmeyen kadınlarda meme apseleri, Afrikalı Amerikalılarda, obezitesi olanlarda ve sigara içenlerde daha sık görülür.

¹ Op. Dr., İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tip Fakültesi, Gastroenteroloji Cerrahisi Kliniği,
dr.omerungorur@gmail.com

Resim 6. Aksiller Fistül

Sınırlı bir alanda çoklu tekrarlayan nodüllerin gelişimi, birbiriyle iletişim kuran tünellerin oluşumuna neden olabilir. Cilt tünelleri olan hastalar genellikle hemorajik, seropürulan, kötü kokulu akıntı problemi yaşarlar. Cilt tünelleri her zaman inspeksiyonla saptanamayabilirler ve bazı durumlarda, bir tünel ancak bir lezyona enjekte edilen bir madde (örneğin, lokal anestezik) enjeksiyon bölgesinden uzak bir bölgede göründüğünde veya ultrason ile görselleştirildiğinde tespit edilebilir. Ülserasyon cilt tüneli oluşumuna eşlik edebilir. Bazen, piyojenik granülomlar cilt tüneli açıklıklarında gelişir .

KAYNAKLAR

1. Dener C, Inan A. Breast abscesses in lactating women. *World J Surg* 2003; 27:130.
2. Amir LH, Forster D, McLachlan H, Lumley J. Incidence of breast abscess in lactating women: a report from an Australian cohort. *BJOG* 2004; 111:1378.
3. Dixon JM, Khan LR. Treatment of breast infection. *BMJ* 2011; 342:d396.
4. Bharat A, Gao F, Aft RL et al. Primary breast abscesses and determinants of recurrence. *World J Surg* 2009; 33:2582.
5. Berens PD. Prenatal, intranatal and postnatal support of the breastfeeding mother. *Pediatr Clin North* 2001; 48:365.
6. Kvist LJ, Rydhstroem H. Factors associated with postpartum breast abscess: a population-based study. *BJOG* 2005; 112:1070.
7. Branch-Elliman W, Golen TH, Gold HS, et al. Risk factors for *Staphylococcus aureus* postpartum breast abscess. *Clin Infect Dis* 2012; 54:71.
8. Gollapalli V, Liao J, Lipovic A, et al. Risk factors for the development and recurrence of primary breast abscesses. *J Coll Surg* 2010; 211:41.
9. Russell SP, Neary C, Abd Elwahab S, et al. Breast infections - Microbiology and treatment in the era of antibiotic resistance. *Surgeon* 2020; 18:1.

10. Leach RD, Eykyn SJ, Phillips I, Corrin B. Anaerobic subareolar breast abscess. *Lancet* 1979; 1:35.
11. Dixon JM. Breast abscess. *Br J Hosp Med (Lond)* 2007; 68:315.
12. Dixon JM. Breast infection. In: The ABC of Breast Diseases, Dixon JM (Ed), Blackwell Publishing, Oxford 2006. p.19.
13. Özşeker B, Özcan UA, Rasa K, Cizmeli OM. Treatment of breast abscesses with ultrasound-guided aspiration and irrigation in emergency situations. *Emerg Radiol* 2008; 15:105.
14. Child and adolescent health and development section. Mastitis: Causes and management. *World Health Organization* 2000. http://whqlibdoc.who.int/hq/2000/WHO_FCH_CAH_00.13.pdf (Accessed 17 August 2009).
15. Spencer JP. Management of mastitis in lactating women. *Fam Physician* 2008; 78:727.
16. Dixon JM, Bundred NJ. Management of ductal system disorders and infections. In: Diseases of the Breast, Harris JR, Lippman ME, Morrow M, Osborne CK (Eds), *Lippincott Williams & Wilkins*, Philadelphia 2004. p.47.
17. Hughes LE, Mansel RE, Webster DJT. Various conditions. In: Benign Disorders and Diseases of the Breast: *Current Concepts and Clinical Management*, Hughes LE, Mansel RE, Webster DJT (Eds), Edward Arnold, London 2000. p.231.
18. Dixon JM. Repeated aspiration of breast abscesses in lactating women. *BMJ* 1988; 297:1517.
19. Irusen H, Rohwer AC, Steyn DW, Young T. Treatments for breast abscesses in breastfeeding women. *Cochrane Database System Rev* 2015; :CD010490.
20. Rao R, Ludwig K, Bailey L, et al. Choose Choices in Benign Breast Disease: An Initiative of the American Society of Breast Surgeons for the American Board of Internal Medicine's Choice Wise® Campaign. *Ann Surg Oncol* 2018; 25:2795.
21. Christensen AF, Al-Suliman N, Nielsen KR, et al. Ultrasound-guided drainage of breast abscesses: results in 151 patients. *Br J Radiol* 2005; 78:186.
22. Berna-Serna JD, Madrigal M, Berna-Serna JD. Percutaneous management of breast abscesses. An experience of 39 cases. *Ultrasound Med Biol* 2004; 30:1.
23. Schwarz RJ, Shrestha R. Needle aspiration of breast abscesses. *J Surg* 2001; 182:117.
24. Eryilmaz R, Şahin M, Hakan Tekelioglu M, Daldal E. Management of lactational breast abscesses. *Breast* 2005; 14:375.
25. Karstrup S, Solvig J, Nolsøe CP, et al. Acute puerperal breast abscesses: US-guided drainage. *Radiology* 1993; 188:807.
26. O'Hara RJ, Dexter SP, Fox JN. Conservative management of infective mastitis and breast abscesses after ultrasonographic evaluation. *Br J Surg* 1996; 83:1413.
27. Luo J, Long T, Cai Y, et al. Abscess Drainage with or Without Antibiotics in Lactational Breast Abscess: Study Protocol for a Randomized Controlled Study. *Infected Drug Resistance* 2020; 13:183.
28. Falco G, Foroni M, Castagnetti F, et al. Ultrasound-Guided Percutaneous Catheter Drainage of Large Breast Abscesses in Breastfeeding Women: How to Safely Maintain Breastfeeding? *Breastfeeding Med* 2016; 11:555.
29. Saboo A, Bennett I. Trends in non-lactational breast abscesses in the tertiary hospital setting. *ANZ J Surg* 2018; 88:739.
30. David M, Handa P, Castaldi M. Predictors of outcomes in the management of breast abscesses—A large retrospective single-center analysis. *Breast J* 2018; 24:755.
31. Singh G, Singh SL, Singh R, et al. Management of breast abscess with repeated aspiration and antibiotics. *J Med Soc* 2012; 26:189.
32. Trop I, Dugas A, David J, et al. Breast abscesses: evidence-based algorithms for diagnosis, management and follow-up. *Radiographic* 2011; 31:1683.

33. Lam E, Chan T, Wiseman SM. Breast abscess: evidence-based management recommendations. *Expert Rev Anti Infect Ther* 2014; 12:753.
34. Child and adolescent health and development section. Mastitis: Causes and management. *World Health Organization* 2000; http://whqlibdoc.who.int/hq/2000/WHO_FCH_CAH_00.13.pdf (Accessed 17 August 2009).
35. Thomsen AC, Espersen T, Maigaard S. Course and treatment of milk stasis, non-infectious inflammation of the breast, and infectious mastitis in lactating women. *J Obstet Ginekol* 1984; 149:492.
36. Rizzo M, Peng L, Frisch A, et al. Breast abscesses in non-breastfeeding women with diabetes: clinical features and outcome. *J Med Sci* 2009; 338:123.
37. ATKINS HJ. Mammillary fistula. *Br Med J* 1955; 2:1473.
38. Dixon JM, Ravisekar O, Chetty U, Anderson TJ. Periductal mastitis and duct ectasia: different conditions with different etiologies. *Br J Surg* 1996; 83:820.
39. Barker P. Milk fistula: an unusual complication of breast biopsy. *J R Coll Surg Edinb* 1988; 33:106.
40. Schackmuth EM, Harlow CL, Norton LW. Milk fistula: A complication after core breast biopsy. *AJR J Roentgenol* 1993; 161:961.